

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษ เป็น เครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ บรรดาประเทศที่มีใช้
เจ้าของภาษาจึง เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษให้กว้างขวาง ทั้งนี้เพราะคำราและวิทยาการต่าง ๆ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนมาก
และเป็นที่ยอมรับกันมานานแล้วว่า ภาษาอังกฤษมีบทบาทและความสำคัญต่อวงการต่าง ๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการธุรกิจซึ่งใช้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาในการติดต่อค้าขายกับนานา
ประเทศ เป็นภาษาที่ใช้ในการท่องเที่ยวซึ่งถือเป็นภาษาสากล นอกจากนั้นในการค้นคว้า
วิชาการทางเทคโนโลยีทั้งหลายยังต้องใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย

สำหรับประเทศไทยนั้นผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์
ตามที่ตั้งไว้ แม้ว่าสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จะได้พัฒนาหลักสูตรและแนวการสอนตลอดมา
ดังที่ พรณินี สาคริก (2522: 8) ได้กล่าวถึงงานสำรวจและงานวิจัยของกระทรวง
ศึกษาธิการ ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสถาบันศูนย์ภาษาอังกฤษว่า ปัญหา
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เกิดขึ้นทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับ
อุดมศึกษา

ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ไม่ประสบผลในแต่ละระดับนั้น
พรณินี สาคริก (2522: 15-16) กล่าวด้วยว่า ส่วนมากจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน
ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับตัวครูนี้เอง เป็นผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างมาก
เพราะครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีสติปัญญาไม่ดี
ขาดความสนใจในการเรียน ตลอดจนสภาพการเรียนการสอน สถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ
รวมทั้งหนังสือแบบเรียนและแบบทดสอบยังไม่เหมาะสม แต่ถ้ามีครูที่มีความรู้ความสามารถ
ทั้งในด้านเนื้อหาวิชาและการถ่ายทอดวิชาการ ขอบกพร่องทางด้านอื่น ๆ จะได้รับการปรับปรุง
จากครู และทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ดังที่ แมรี ฟินอคเคียวโร (Mary
Finocchiaro 1958: 10) กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษจะได้ผลดีหรือไม่ ไม่ได้
ขึ้นอยู่กับวิธีสอน แต่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน เป็นสำคัญ

สำหรับปัญหาทางด้านหลักสูตรภาษาอังกฤษนั้น สุไร พงษ์ทองเจริญ (2514: 64) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษไม่อำนวยความสะดวกนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้มากเท่าที่ควร จากปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ด้วยการพัฒนาหลักสูตร และนำแนวการสอนและวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ เช่น การสัมมนาแห่งชาติ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาเฉพาะสาขาวิชาในประเทศไทย (English for Academic Purposes in Thailand) ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 24-26 เมษายน 2521 ในการสัมมนาครั้งนี้ พรรณิณี สาคริก (2522: 9-10) ได้กล่าวถึงปัญหาที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผล เนื่องจากการใช้โปรแกรมภาษาอังกฤษทั่วไป (General English Programs) ไม่สามารถยกระดับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาได้อย่างเป็นผล นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษได้ดีทุกด้าน สิ่งที่เราต้องการคือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ

ภาษาอังกฤษธุรกิจ เป็นภาษาอังกฤษเฉพาะกิจที่มีความจำเป็นจะต้องเรียนรู้ เนื่องจากเป็นสื่อกลางที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจติดต่อกัน ทางวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาจึงจัดให้ภาษาอังกฤษธุรกิจ เป็นวิชาพื้นฐานที่มีความสำคัญวิชาหนึ่งสำหรับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เมื่อมีการปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาใหม่ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2521 เป็นต้นมา ทางวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาจึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน (ปริยา นวรัตน์ 2525: 1) เนื่องจากหลักสูตรเก่ามิได้สนองความต้องการของผู้เรียนในการนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพเลย ฮิลดา ทามา (Hilda Taba 1962: 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงความต้องการของสังคมทั้งในปัจจุบัน และอนาคต หลักสูตรนั้นเป็นวิธีการเตรียมคนให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จากผลงานการวิจัยของ บังอร สว่างวโรธ (2526: 42) เรื่อง "ความสอดคล้องระหว่างภาษาอังกฤษธุรกิจที่สอนในมหาวิทยาลัยกับภาษาอังกฤษธุรกิจที่ใช้ในวงการธุรกิจไทย" สรุปได้ว่า ภาษาอังกฤษธุรกิจมีความสำคัญต่อวงการธุรกิจไทยมาก หลักสูตรของสถาบันการศึกษาของเอกชนที่เปิดสอนภาษาอังกฤษธุรกิจมีความสอดคล้องกับความต้องการของวงการธุรกิจมากกว่าหลักสูตรของสถาบันรัฐบาล

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจ ทั้งจากครูสอนและผู้เรียน ตลอดจนจากประสบการณ์ของผู้วิจัยเองแล้วพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจในทุกระดับ คือปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ปัญหา

ที่เกิดจากผู้เรียนที่ขาดแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษธุรกิจ ปัญหาที่เกิดจากผู้สอน
 ทางด้านต่าง ๆ เช่น การขาดความรู้ทางวิชาการสอนใหม่ ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 ให้น่าสนใจ การขาดหลักการที่แน่นอนในการวัดและการประเมินผล ทำให้เกิดปัญหาทางด้าน
 การวัดผลในสิ่งที่คุณเรียนไม่ได้เกิดการเรียนรู้ หรือมีปัญหาทางด้านวิธีการวัดผลไม่สอดคล้องกับ
 เนื้อหาวิชาที่สอน และปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งคือปัญหาด้านการนำไปใช้ จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน
 ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วพบว่า ภาษาอังกฤษธุรกิจที่เรียนไปในชั้นเรียนไม่สามารถนำไปใช้ได้
 ในการประกอบอาชีพ อาร์ เอ โคลส (R.A. Close 1971: 8) ได้เสนอแนวคิดในการจัด
 หลักสูตรและเนื้อหาวิชาเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกิดจากการเรียนการสอนภาษาไว้ว่า
 การจัด เนื้อหาวิชาให้มีส่วนสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เป็นสิ่ง
 สำคัญโดยเฉพาะถ้าผู้เรียน เป็นนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ความคิด เห็น
 นี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของฮิลดา ทามา (Hilda Taba 1962: 10) ที่ว่า การสำรวจ
 สภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นของสังคมจะช่วยในการกำหนดจุดมุ่งหมาย การ
 เลือก เนื้อหา หรือ เลือกสิ่งที่ต้องการเน้นในกิจกรรมการเรียนการสอน อันจะทำให้การเรียนการสอน
 สัมฤทธิ์ผล

จากปัญหาดังกล่าว ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจตลอดจนผลสรุป
 ของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจนั้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงจูงใจที่จะศึกษา
 เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจในระดับนี้
 ทั้งในช่วงที่ใช้หลักสูตรเก่า และเมื่อได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่แล้ว เพื่อที่จะค้นหาวิธีการที่จะนำ
 มาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาแผนกพณิชยการ เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพทางด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรและเนื้อหาวิชา
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การวัดและการประเมินผล
4. การนำภาษาอังกฤษธุรกิจไปใช้
5. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 แผนกพณิชยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกแห่ง ปีการศึกษา 2528

2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในภาคต้นปีการศึกษา 2528 เท่านั้น

คำจำกัดความในการวิจัย

1. อาจารย์ หมายถึงผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาภาษาอังกฤษแผนกพณิชยการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2528

2. นักศึกษา หมายถึงผู้ที่กำลังศึกษาในแผนกพณิชยการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2528

3. ภาษาอังกฤษธุรกิจ หมายถึงวิชาซึ่งจัดไว้สำหรับนักศึกษาพณิชยการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524

4. แผนกพณิชยการ หมายถึงแผนกที่เปิดสอนวิชาสาขาการบัญชี การขาย การเลขานุการ ภาษาต่างประเทศ และธุรกิจทั่วไป

5. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา หมายถึงกรมที่ตั้งขึ้นใหม่เมื่อปีพุทธศักราช 2518 เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี มีวิทยาเขตในสังกัดรวมทั้งสิ้น 29 แห่ง ผู้วิจัยเลือกเฉพาะวิทยาเขตที่เปิดสอนแผนกพณิชยการทั้งหมด รวมทั้งสิ้น 6 แห่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร
วิชาภาษาอังกฤษ
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจในการปรับปรุงการเรียน
การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางในการส่งเสริม และปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานภาษาอังกฤษ
ธุรกิจของวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางในการวิจัย เกี่ยวกับภาษาอังกฤษธุรกิจต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย